

# OKNO DO SVĚTA TEREZY SPENCEROVÉ: Už nikdo neříká „zvládneme to“!

- CZ24 News | 6. března 2020

**OKNO DO SVĚTA TEREZY SPENCEROVÉ** Turecký prezident Erdogan nám poslal 130 tisíc migrantů. Další si nechává „na příště“, komentuje dění na řecko-turecké hranici analytička Tereza Spencerová. Erdogan dle ní musí zvyšovat svůj domácí rating, protože celkových 3,5 milionu Syřanů přítomných v Turecku už vadí 80 % Turků. EU sice na rozdíl od roku 2015 ví, že hranice se mají bránit, ale skončí to zase nějakým kompromisním řešením k ničemu, dodává Spencerová. A pokud jde o probuzenou migrační krizi, přichází s teorií, ve které má šokující roli Donald Trump.

**Erdoganovo de facto vypovězení migrační dohody evropští lídři, řečeno s Karlem Gottem, „opravdu nečekali“. Jak zhodnotit jejich reakci na tento krok? Chce od nás Erdogan, abychom s ním šli natvrdo do války s Bašarem Asadem - a pak by tedy zase ty hranice začal hlídat? Nebo proč tedy tak najednou?**

No, já tedy nevím, co od nás Erdogan chce, ale osobně si myslím, že vlastně nic moc. Zhruba 80 procent Turků už má plné zuby toho zhruba 3,5 milionu migrantů, kteří v Turecku jsou, a tak se jim prezident snaží vyhovět, aby si udržel rating. Těch problémů má spoustu: ekonomika kolísá, opozice v parlamentu se spojila a požaduje konec jeho válčení v Idlibu, rozházel si to s Evropou i USA... Takže, když pro domácí scénu ukáže, že se alespoň snaží řešit migrační problém, tak nějaký ten bodík jistě získá. Možná k tomu návrh platí i teze, že ho k vysílání migračních vln poňouká také Trump, který se rád na Evropu vytahuje a potřebuje ji mít na kolenou, aby nám vnutil svou verzi dohody o volném obchodu, která by byla výhodná pro USA. A když k tomu Erdogana jeho stoupenci návrh vidí, jak se EU děsí při pohledu na první migranty - a to jich je u řeckých hranic zatím prý „jen“ asi 130 tisíc - tak je to musí hrát na jejich nacionalistických a „velkotureckých“ duších. Čili v zásadě platí jen to, že pokud by EU oněch 130 tisíc lidí přijala, pomohla by tím „jen“ Erdoganovi vnitropoliticky. A tipla bych si, že by „na Evropu“ nevyslal všech 3,5 milionu migrantů, protože v rámci teze o „migrační zbrani“ se dá předpokládat, že si nechce vystřílet veškerou municí a pár zásobníků si schová někdy „na příště“.

**Německo tentokrát řeklo, že cesta do Evropy není volná. Řecko pod novou vládou zatlačuje migranty násilím, což kritizují lidskoprávní organizace. Co je tedy jinak než v roce 2015 a na čem se asi hlavy pomazané v EU nakonec dohodnou?**

Co je jinak? Sám to říkáte: Nikdo tentokrát netvrdí, že něco „zvládneme“. Najednou se hranice musejí bránit, a i když se do migračních davů zatím nikdo neodhodlal střílet, je to naprostá změna paradigmatu. Nynější EU je úplně jiná než před pěti lety, a i když se to možná podle spousty propagandistických hesel nemusí na první pohled zdát, její postupy už jsou jiné. Vlastně jako by zradila samu sebe. Nejspíš proto, že politici v praxi pochopili, že je migrace závažný problém, který vede k mnoha negativním důsledkům, počínaje posilováním různých radikálních stran a růstem kriminality konče. A začali se obávat o své pozice.

A s tou dohodou si nejsem jistá. Na jedné straně je jasné, že nějaká dohoda je nezbytně nutná, ale při rozhádanosti a mnohovektorovosti Unie spíš hrozí, že zase skončíme s nějakým kompromisním řešením, které bude ve skutečnosti bezzubé a k ničemu. Na druhou stranu ale platí, že Erdogan k nám neposílá miliony lidí a nikde není psáno, že migrační krize neopadne stejně rychle, jako propukla. V každém případě ale Turecku - pro případné „příště“ - ukáže, kudy na nás, snadno a rychle...

**Ivan Gabal tvrdí, že nemáme nadávat na Erdogana a místo toho se jaksí vrátit k jádru problému: Že uprchlíky vyrábí Asad, který rozpoutal krvavou občanskou válku. Co panu Gabalovi vzkázat?**

Ježíš, pan Gabal znovu ožil a pořád si vede svou? Osobně bych mu vůbec nic nevzkazovala. Má právo na názor, uplatňuje ho...

**Pokud jde o boje mezi Asadem a Turky v Idlíbu, dá se už mluvit o úplné válce bez jakýchkoliv omezení? Máme si dělat starosti kvůli zapojení Ruska do konfliktu s členem NATO? Pokud jde o nadcházející rozhovory v Moskvě, dá se od nich něco čekat?**

V Idlíbu se samozřejmě bojuje, ale... V první řadě bych chtěla zasadit celou záležitost do kontextu. Nesmíme totiž zapomínat, že ještě před dvěma lety se bojovalo na předměstích Damašku, zatímco dnes se válčí „na předměstí“ Turecka. To je zásadní posun v celé syrské válce, který bychom neměli přehlížet. A ano, když říkám, že se v Idlíbu bojuje, tak je to samozřejmě pravda, ale současně je třeba mít na paměti ona vámi zmíněná „omezení“. Turecká armáda už se vyhýbá místům, kde jsou dislokovány ruské nebo iránské jednotky, do bojů proti syrské armádě vysílá především lehce vyzbrojený džihád, který ve většině případů končí pobit, sice turecké tanky a obrněné transportéry dostala už i tamní Al-Káida, ale bez letecké podpory jim to není zas až tolik platné, naopak, jsou terčem pro ruské a syrské nálety. Turci sice ze svého území sestřelili už tři syrské stíhačky, včetně jednoho českého Albatrosu, ale sami nad Idlíbem přišli už nejméně o deset bezpilotníků. Když k tomu přičteme, že další asi čtyři kusy jim sestřelil Haftár nad libyjským Tripolisem, začíná se turecké armádě dronů nedostávat, protože zas tolik jich také nemá. A Sýrie nad Idlíbem vyhlásila bezletovou zónu, takže posílat tam stíhačky s piloty by bylo hodně rizikové...

Takže se zkrátka bojuje, ale syrská armáda už ovládla polovinu Idlíbu a zdá se, že se nová linie fronty ustálila podél trasy strategické dálnice M5 z Damašku do Aleppa. Tu nyní kontroluje syrská armáda s ruskou vojenskou policií, nová stanoviště turecké armády ji jako by kopírují ve vzdálenosti až 30 kilometrů; a někudy tudy nejspíš povede linie, na níž se dnes v Moskvě Putin dohodne s Erdoganem. Na nějaký čas, a nejspíš nikoli moc dlouhý, dojednájí zastavení palby, aby si všichni mohli „olízat rány“ a doplnit muniční sklady. A pak se uvidí. Nicméně, pořád platí, že Sýrie chce získat zpět celé své území. Bašár Asad včera prohlásil, že Turci v Idlíbu bojují mimo jiné i proto, aby udělali radost USA, protože po osvobození Idlíbu se syrská armáda stočí na východ a zamíří osvobozovat mimo jiné syrské ropné zdroje, které až dosud okupuje americká armáda. Čím déle se tedy u Idlíbu bojuje, tím déle mají Američané syrskou ropu. Mimochodem, prý ji prodávají do Turecka i jinam...

A ten konflikt Rusko versus člen NATO? No, starost si klidně dělat můžete, samozřejmě, ale na takový vývoj nevěřím. Nedává to smysl. Turecko ruskou spoluprací potřebuje v mnoha oblastech, a Erdogan není šílenec, i když to tak někdy nemusí vypadat...

**Jak informuje Saša Vondra, navzdory zákazu návštěv kvůli koronaviru do Evropského parlamentu s poctami pozvali Gretu Thunbergovou. Ta jim všem vynadala, že dělají málo pro „záchranu planety“, málo poslouchají vědce a zbavují se možnosti zachránit svět. A skoro všichni jí zatleskali. Co říci na takový masochismus? Jak dlouho tato „svatá ikona“ ještě vydrží?**

Netuším, jak dlouho vydrží, a netuším, co na to říci. Vedení Evropské unie čili nevolení lidé, kteří mají právo rozhodovat o nás všech, si k onomu rozhodování přizvou holku, o níž se bůhvíproč stále mluví jako o studentce, i když není jasné, kdy naposledy byla v jakékoli škole jakéhokoli stupně, a tváří se z ní nadšeně až unešeně... To je svým způsobem neuvěřitelné. Ať se na mě někdo bude zlobit, nebo ne, pro mě je to ze všeho nejvíc jen symbol politického zmaru a myšlenkového zoufalství.

**Pokud jde o ten nešťastný koronavirus, tak zdá se, že zatímco Čína to nějak dostává pod kontrolu, zbytek světa má problémy. V Itálii jim „nultý pacient“ pobíhal po nemocnici i po veřejnosti, až z toho bylo to, co z toho je. Co říci na způsob, jak se s virem vypořádává Evropa?**

Nevím. Kdybych věděla, jak se správně s koronavirem nebo jinými podobnými epidemiemi vypořádat, tak bych vám ráda odpověděla, ale protože nevím, tak... Nechci zbytečně rozšiřovat beztak už nekonečné řady samozvaných „expertů“. Jsem si ale vcelku jistá, že na podobné epidemie se připravit na 100 procent prostě nejde.

**Dohoda Američanů s Tálibánem je snad konečně na světě. Ti, kteří obhajovali vleklou válku i s naší účastí, to prezentují tak: „Stabilizovali jsme Afghánistán a nyní ho předáváme místním.“ Jaká je vaše verze reality?**

Stabilizovaný Afghánistán? Vtipné. Stabilizovaný, převážně pod kontrolou Tálibánu. Ale vážně: Donald Trump dlouho sliboval, že vyvede USA ze „zbytečných“ a „nekonečných“ a „cizích“ válek, doposud se svými sliby vždy narážel na odpor vojenskoprůmyslového komplexu. Nicméně, nyní se prezidentské volby už opravdu blíží a je na čase zkusit splnit aspoň nějaký ten slib. A k tomu se nejvíc hodí ukončení skoro dvacetileté okupace, která nevedla k ničemu uchopitelnému a jen zemi dál rozbila, stála americké daňové poplatníky biliony, nemluvě už o lidských životech na obou stranách... Dohoda stanoví, že odsun z Afghánistánu skončí někdy za 14 měsíců, takže se klidně bude ještě i válčit, prý navíc obsahuje i jakési tajné dodatky, o nichž zatím nikdo nic neprozradil... Zkrátka, dohoda o míru podepsána byla, ale co bude v praxi dál, je ve hvězdách.

**Co bychom v příštích dnech měli sledovat?**

Sledujte koronaviry. A jakmile nějaký zahlédnete, bez milosti ho zašlápněte...